

[Hauge.]

saa vidt jeg kan se. Jeg maa derfor sige, ligesom Venstres Ordfører, til de Bemærkninger, det ærede Medlem Hr. Schmidt gjorde under Finanslovbehandlingen, at dette Lovforslag kan den sønderjydske Befolkning paa ingen Maade, hvad enten den tilhører den ene eller den anden Retning, beklage sig over. Den sønderjydske Befolkning maa dog være i høj Grad interesseret i, at de Bestemmelser, der er gældende Lov dernede, er saa enkle som muligt, og at Menigmand i saa vid Udstrækning som muligt selv kan hitte Rede i; hvad der er Lov og hvad der ikke er Lov i de sønderjydske Landsdele. Det er i overvejende Grad en Formalitetshandling, her er Tale om, og det fremgaar tydeligt nok ogsaa af de udførlige Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget.

Lovforslaget § 1 bestemmer, at § 1 i Lov af 28. Juni 1920 ophæves fra 1. Januar 1929 at regne. § 1 i Loven af 1920 har følgende Ordlyd:

„Den i de sønderjydske Landsdele gældende Ret bliver i Kraft, for saa vidt den ikke ændres ved samtidig hermed eller senere givne danske Love, eller Ændringen er en Følge af selve Indlemelsen.

Bestemmelser, som er udstedte efter den 11. November 1918 eller i Henhold til den Forbundsraadet ved tysk Rigslov af 4. August 1914 tillagte Beføjelse, kan ophæves ved kongelig Anordning, for saa vidt de ikke bortfalder paa anden Maade.“ Siden denne Paragraf i Loven af 1920 blev vedtaget, er der udstedt en Række Love, der dels giver Ligestillethed mellem de sønderjydske Landsdele og de øvrige Dele af Riget, dels gør Undtagelser for de sønderjydske Landsdele, og i dette Forhold vil, saa vidt jeg kan forstaa, intet ændres ved dette Lovforslags Vedtagelse.

2det Stykke i § 1 i det her foreliggende Lovforslag siger, at for saa vidt den i Landsdelene gældende Ret ikke allerede hviler paa dansk Lovgivning, sættes denne fra ovennævnte Tidspunkt — altsaa fra 1. Januar 1929 — i Kraft med de Undtagelsesbestemmelser, der findes i §§ 2 og 3 i dette Lovforslag. Disse Undtagelsesbestemmelser er for § 2's Vedkommende, at en Del Bestemmelser, der gælder fra den tyske Tid, forbliver i Kraft, og for § 3's Vedkommende, at en Del Bestemmelser, der er gældende i den øvrige Del af Riget, men ikke har Lovhjemmel i de sønderjydske Landsdele, fremdeles kun skal være gældende for den øvrige Del af Riget.

Dette er Lovforslagets Indhold skit-

seret i korte Træk, og jeg kan tilsige mit Partis Støtte til dets Vedtagelse, men jeg maa dog tilføje, at selv om man nu vedtager dette Lovforslag, bliver der tilbage, at de Særbestemmelser, der fortsat er til Stede for Sønderjylland, kan give Anledning til, at Menigmand ikke i saa høj Grad som ellers er klar paa, hvad der er Lov og Ret i de sønderjydske Landsdele. Det kan navnlig komme til at gælde saadanne Folk, der kommer andetsteds fra i Riget og tager Bolig dernede; det vil ikke altid være let for dem, naar de er vant til Forholdene i den øvrige Del af Landet, at skønne over, hvad der *nu* er Lov og Ret for dem, men maaske kan der hjælpes herpaa ved en ministeriel Vejledning under en eller anden Form. Det er navnlig derom, jeg gerne vil tale med den højtærede Statsminister, der jo har fremsat Lovforslaget, og det er for at komme til Klarhed over dette Forhold og faa det lagt til Rette paa en noget bedre Maade, end det ellers efter Lovforslaget vilde blive, at jeg ønsker en kort Udvalgsbehandling. — Med disse Bemærkninger anbefaler jeg Lovforslaget.

Holger Andersen: Af Omfang er det kun et lille Lovforslag, som her er lagt paa Tingets Bord, men der maa ikke desto mindre tillægges det en ret stor Betydning, hvilket vel ogsaa tilstrækkeligt fremgaar af den Omstændighed, at den højtærede Statsminister gjorde det til Genstand for en ret indgaaende Omtale i den Trontale, med hvilken han indledede det politiske Arbejde i denne Rigsdagssamling.

Det Maal, der tilsigtes naaet ved det fremsatte Lovforslag, er i Virkeligheden en fuldstændig Fjernelse af Kongeaagrensen, med andre Ord et Maal, som man fra alle Sider indenfor den danske Rigsdag har været enig om siden Genforeningen i 1920. Om Maalet er der saaledes overhovedet ingen Uoverensstemmelse, og Spørgsmaalet kan ene og alene komme til at dreje sig om det Tempo, i hvilket dette Maal søges naaet. Det maa da her være tilladt at erindre om, at det tyske Statsstyre i Tiden fra 1864 indtil Omvæltningen i 1918 gik overordentlig langsomt til Værks paa det Omraade, her er Tale om. I meget vigtige Henseender, ja, i afgørende Henseender blev tysk Ret først indført gennem den borgerlige Lovbog i 1900, og endnu ved Verdenskrigens Afslutning fandtes der adskillige Retsforhold i de sønderjydske Landsdele, der uanset disses mere end 50-aarige Tilknytning til Preussen og Tyskland vedblivende paadømtes efter dansk Ret. Den Udvikling, man har kunnet